

Profil absolventa študijného odboru všeobecné lekárstvo Jesseniovej lekárskej fakulty UK v Martine

PREAMBULA

Jesseniova Lekárska fakulta UK v Martine je inštitúcia, ktorej jednou z úloh je vychovávať lekárov schopných zabezpečovať zdravotnícku starostlivosť o občanov na úrovni poznatkov doby. Vychádzajúc z tejto úlohy je našim cieľom pripraviť absolventov, ktorí by mali nasledovnú kvalifikačnú charakteristiku.

1. Absolvent JLF UK ovláda základné princípy medicíny a tieto by mal byť schopný uplatniť vo svojom povolání. Je všeobecne vzdelaný a kvalitne odborne pripravený tak, aby bol schopný pochopiť existenciu a význam súvislostí medzi medicínou, vedami o prírode a spoločnosti a dokázal tieto poznatky použiť vo svojej práci.

2. Má teoretické vedomosti o morfológii a funkcii jednotlivých orgánov a systémov zdravého človeka, o vzniku a priebehu chorobných morfológických a funkčných zmien, ktoré mu umožnia ich správnu interpretáciu a aplikáciu pre racionálnu podporu zdravia, prevenciu, diagnostiku a liečbu chorôb.

3. Ovláda základné spôsoby lekárskeho vyšetrovania s použitím jednoduchšej prístrojovej techniky a základných laboratórnych a vyšetrovacích metód vrátane diagnostiky, diferenciálnej diagnostiky a liečby častejšie sa vyskytujúcich chorôb. Pri život ohrozujúcich stavoch ovláda aj základy poskytovania kvalifikovanej pomoci.

4. Má dobré teoretické a praktické klinické schopnosti, ktoré mu umožnia pod odborným vedením skúseného lekára zabezpečovať zdravotnícku starostlivosť na príslušnej úrovni organizačnej štruktúry.

5. Štúdiom na JLF by mal absolvent získať schopnosť a vôľu ďalej sa vzdelávať.

6. Absolvent JLF by mal chápať zdravie a chorobu človeka ako výsledok interakcie genetických, biologických, fyzikálnych, chemických, psychologických, emocionálnych, duchovných, sociálnych a ďalších vplyvov prostredia na ľudský organizmus.

7. Absolvent JLF by mal byť presvedčeným zástancom moderných trendov vo vývoji medicíny predstavovaných hlavne koncepciami primárnej prevencie chorôb a podpory zdravia s dôrazom na preferovanie zdravého spôsobu života.

8. Absolvent JLF by mal byť nositeľom základných humanitných princípov a mal by v sebe pestovať a udržiavať cit pre takú hierarchiu hodnôt, v ktorej by altruizmus, schopnosť empatie, úcta k životu, rešpektovanie ľudskej dôstojnosti a práv pacienta stáli na najvyšších miestach.

9. Absolvent JLF ovláda princípy lekárskej psychológie a etiky, ktorými sa bude riadiť vo svojej odbornej činnosti vo vzťahu k chorému človeku, jeho príbuzným a svojmu okoliu.

10. Absolvent JLF bude pripravený aj pre pôsobenie v primárnej zdravotníckej starostlivosti. Ovláda základné princípy a organizáciu zdravotníctva, základné medicínske právne normy potrebné pre výkon povolania.

11. Absolvent JLF získa predpoklady, aby po splnení predpísanej praxe, postgraduálneho štúdia a skúškach, získal špecializáciu v jednotlivých medicínskych odboroch, alebo sa mohol uplatniť v medicínskom výskume.

12. Absolvent JLF ovláda základy vedeckej práce v teoretických aj klinických disciplínach a moderné spôsoby získavania vedeckých a odborných informácií.

A. Absolvent JLF UK v Martine by mal mať tieto konkrétne vedomosti a schopnosti:

1. V oblasti organizácie zdravotníckej starostlivosti má základné poznatky o:

a) organizácii zdravotníckej starostlivosti všeobecne a v jej rámci o:

- úlohách a organizácii primárnej zdravotníckej starostlivosti u nás i základných smerov v zahraničí
- úlohách a organizácii nemocničnej starostlivosti
- organizácii záchranej zdravotnej služby a pohotovostnej lekárskej služby
- organizácii boja proti nádorovým ochoreniam
- organizácii starostlivosti o rizikové skupiny obyvateľstva (dispenzarizácia, depistáž)
- zásadách organizácie starostlivosti o detskú populáciu vrátane systému očkovaní
- zásadách organizácie starostlivosti o starých ľudí a pacientov s chronickými chorobami a o osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou
- organizácii kúpeľnej liečby
- darcovstve orgánov a tkanív
- zásadách organizovaného boja proti drogovým závislostiam
- organizácii hygienickej služby, vrátane protiepidemických opatrení a imunizácie
- zásadách organizácie boja proti chorobám prenášaných pohlavným stykom
- organizácii a vykonávaní vstupných, periodických, výstupných a následných preventívnych prehliadok pracovníkov vykonávajúcich prácu, pri ktorých je zvýšené riziko vzniku chorôb z povolania a priemyslových otráv
- organizácii zdravotnej výchovy obyvateľstva
- organizácii primárnej a sekundárnej prevencie vzniku chorôb

b) právnom postavení a povinnostiach lekára všeobecne, najmä však o:

- právach a povinnostiach lekára v primárnej zdravotníckej starostlivosti
- právach a povinnostiach lekára súvisiacich s úmrtím osôb
- právach a povinnostiach súvisiacich s odberom biologického materiálu v medicínskych, genetických a právnych indikáciách
- právach a povinnostiach súvisiacich s uskutočňovaním programov podporujúcich zdravie a prevenciu chorôb
- právnom postavení lekára - o jeho právnej zodpovednosti a o jeho právach hlavne na úrovni primárnej zdravotníckej starostlivosti

c) organizácii zdravotného, nemocenského a dôchodkového poistenia, najmä však o:

- zásadách posudkovej činnosti
- zásadách odškodňovania úrazov a chorôb z povolania, priemyslových otráv a iných poškodení zdravia pri práci
- zásadách racionálnej farmakoterapie,
- zásadách poskytovania zdravotníckych pomôcok a potrieb
- indikáciách na kúpeľnú liečbu
- o povinnostiach lekára v administratívnej oblasti pri styku s vyššie uvedenými inštitúciami

2. V oblasti poskytovania neodkladnej lekárskej pomoci pri život ohrozujúcich situáciách:

a) absolvent ovláda etiopatogenézu, diagnostiku a liečbu takých chorôb a stavov, ktoré ohrozujú život človeka:

- teoreticky aj prakticky resuscitáciu pacienta nachádzajúceho sa v ohrození života alebo v klinickej smrti
- liečebné metódy používané pri resuscitácii a liečbe pacienta na úrovni primárnej zdravotníckej starostlivosti

b) zo život ohrozujúcich stavov má kvalitné poznatky najmä o:

- poraneniach hlavy, krku, hrudníka, brucha, chrčtice, končatín, panvy a o polytraume
 - akútnom ischemickom syndróme končatiny, o akútnej tromboflebitíde a flebotrombóze, o tromboembolickej chorobe a o poruchách hemostázy
 - závažných dysrytmiách a zastavení činnosti srdca
 - akútnom zlyhaní ľavej a pravej komory srdca
 - alergických stavoch vrátane anafylaktického šoku
 - závažných poruchách dýchania a zastavení dýchania
 - pľúcnej embólii
 - status asthmaticus
 - šokových stavoch
 - intenzívnom krvácaní (vonkajšom, vnútornom)
 - epilepsii a kŕčových stavoch
 - pohryznutí jedovatým živočíchom
 - popáleninách, poškodeniach organizmu účinkom tepla a chladu, úrazoch elektrickým prúdom
 - stavoch spôsobujúcich asfyxiu (utopenie, aspirácia, otrava, uštipnutie hmyzom)
 - akútnych brušných príhodách
 - kómach - hepatálnej, diabetickej, uremickej, pri zlyhaní nadobličiek, pri exogénnej intoxikácii, pri respiračnom zlyhaní
 - akútnych intoxikáciách - najmä o intoxikácii liekmi, CO, CO₂, kyselinami, lúhmi, tukovými rozpúšťadlami, alkoholmi, organofosfátmi, hubami, návykovými látkami, ťažkými kovmi, bojovými otravnými látkami
 - organizácii a poskytovaní prvej pomoci pri haváriách v priemysle, v životnom prostredí a pri živelných pohromách
 - akútnej chorobe z ožiarenia
 - potransfúzných reakciách
- ### **c) zo život ohrozujúcich stavov u detí má kvalitné vedomosti a pozná základné riešenia naliehavých situácií najmä pri:**
- stavoch spôsobujúcich asfyxiu u detí
 - akútnych brušných príhodách, vrátane akútnej črevnej nepriechodnosti
 - malígnej dehydratácii
 - akútnych stavoch bezvedomia, kŕčových stavoch

- neodkladnej pomoci pri úrazoch, krvácaní, zabezpečení vitálnych funkcií a transportu pacienta

d) z psychiatrických chorôb ohrozujúcich život pacienta alebo ľudí v jeho okolí má absolvent vedomosti, diagnostické a terapeutické schopnosti najmä v oblasti:

- zásad zvládnutia psychomotoricky nepokojného a agresívneho pacienta a o opatrenia pri jeho transporte
- postupu u pacientov s akútnou psychogénnou poruchou a u pacientov v suicidálnej kríze
- amentných a delirantných stavov
- hlavných zásad dlhodobej medikácie psychofarmák u endogénnych psychóz

e) absolvent ovláda diagnostiku a prvú lekársku pomoc pri závažnom poškodení oka, najmä však pri:

- poškodení oka cudzím telesom
- ťažkom zápale spojoviek
- traumatickom poškodení oka (popálení, krvácaní, poranení predného segmentu oka).

f) absolvent dokáže zvládnuť diagnostiku a liečbu život ohrozujúcich infekčných chorôb.

g) absolvent dokáže podať prvú lekársku pomoc pri akútnych masívnych krvácaniach z pohlavných orgánov a mal by zvládnuť nekomplikovaný pôrod.

3. V oblasti diagnostiky a terapie ďalších akútnych a chronických chorôb a stavov.

a) Absolvent má vedomosti o teoretických základoch a dokáže vykonať základné vyšetrenie pacienta (odber anamnézy, somatické vyšetrenie, inšpekciu, palpáciu, perkusiu, auskultáciu, meranie základných parametrov funkcie organizmu - pulzu, tlaku krvi, telesnej teploty, hmotnosti, výšky, BMI, základné vyšetrenie pohybového aparátu).

b) Absolvent má vedomosti a praktické skúsenosti s:

- používaním pomocných vyšetrení v diagnostickom procese, akými sú: základné funkčné vyšetrenie pľúc a kardiovaskulárneho aparátu vrátane EKG, základné metódy rtg a ultrazvukovej diagnostiky, vyšetrenia moču a základné vyšetrenia pomocou suchej chémie
- digitálnym vyšetrením konečníka a prostaty
- vyšetrením zrakovej ostrosti a farbocitu

c) Absolvent má vedomosti v rámci špeciálnych vyšetrení o:

- rektoskopii
- otoskopikom, laryngoskopikom a rinoskopikom vyšetrení
- vyšetrení predného segmentu oka

d) Absolvent má teoretické vedomosti a praktické skúsenosti v oblasti laboratórnej diagnostiky s:

- klinicko-chemickými metódami vyšetrenia biologického materiálu
- hematologickými metódami
- papierikovými diagnostickými metódami
- bioptickými (cytologickými a histologickými) metódami

Poznanie základov týchto metód umožňuje absolventovi ich racionálnu indikáciu a správnu interpretáciu ich výsledkov.

e) Absolvent má kvalitné vedomosti a dobré praktické skúsenosti s diagnostikovaním, interpretáciou významu a terapiou takých symptómov, príznakov a syndrémov ako sú:

- poruchy vedomia, vertigo, cyanóza, žltacka, edémy, zmeny telesnej teploty, arteriálna hypotenzia, tinnitus, meningizmus, bolesti hlavy, otalgia, hypacusis, epistaxis, kašeľ, dýchavica, hemoptýza, hemoptoe, poruchy srdcového rytmu, dysfágia, dyspepsia, nauzea, zvracanie, hnačky, splenomegália, hepatomegália, zápcha, krvácanie z GIT-u, dysúria, glykozúria, proteinúria, pyúria, hematúria, chudosť, obezita, hemoragické diatézy, lymfadenopatie, bolesti na hrudníku a v bruchu, bolesti končatín, bolesti chrbta, bolesti v bedrovej oblasti, lumbago, poruchy vôľovej hybnosti, poruchy spánku, záchvatové a kolapsové stavy.

f) Absolvent ovláda osobitosti fyziológie, prevencie, vyšetrenia, diagnostiky a liečby chorôb detí a dorastu.

4. Absolvent má komplexné, moderné vedomosti o najčastejších a najzávažnejších chorobách v populácii, najmä však o:

a) artériovej hypertenzii, arterioskleróze a jej komplikáciách, insuficiencii srdca, ischemickej chorobe srdca, chorobách myo-, endo- a perikardu, kongestívnom zlyhávaní srdca, chlopňových chorobách srdca, chorobách aorty, periférnych artérií a vén, vrodených vývojových chybách srdca a ciev

b) chorobách červenej krvnej zložky (anémiiach, polyglobúlii, polycytémii), chorobách bielej krvnej zložky (leukémiach, poruchách prejavujúcich sa zmenou funkcie a/alebo množstva bielych krviniek), poruchách hemostázy a koagulácie a imunodeficientných stavoch

c) rinitídach, tonzilitídach a nazofaryngitídach, zápale hrtana, zápale priedušiek, bronchiálnej astme, zápale pľúc a pohrudnice, pneumotoraxe, respiračnej insuficiencii, tbc

d) gastroenteritíde, gastritíde a ich komplikáciách, funkčnej žalúdočnej dyspepsii, vredovej chorobe žalúdka a dvanástnika, funkčnej črevnej dyspepsii, hemoroidoch a zápaloch konečníka, cholelitiáze, zápale žlčníka, pankreatitíde, vírusovej hepatitíde, chronickom zápale pečene, cirhóze pečene, črevných parazitoch

e) cukrovke a jej komplikáciách, dne a základných poruchách lipidového metabolizmu

f) poruchách acido-bázickej, elektrolytovej rovnováhy a metabolizmu vody

g) infekčných chorobách močového ústrojenstva, urolitiáze, chorobných procesoch postihujúcich obsah skróta u detí aj dospelých, glomerulonefritíde, pyelonefritíde, insuficiencii obličiek, urémii, chorobách prostaty

h) závažných chorobách svalov, kĺbov a šliach, reumatických a infekčných chorobách pohybového aparátu, vertebrogénnych algických syndrómoch a ich komplikáciách, osteoporóze

i) základných systémových ochoreniach a poruchách imunity

j) najčastejších ochoreniach centrálného a periférneho nervového systému a cievnych ochoreniach mozgu (ateroskleróze, ischémii, krvácaní)

k) epilepsii, migréne, neurózach, psychózach

l) blefaritídach, zápale spojoviek, hordeole, glaukóme, ochoreniach ciev oka, refrakčných chybách a strabizme

m) najčastejších chorobách parodontu, prevencii zubného kazu, glositídach

n) panaríciu, dermatomykózach, bakteriálnych kožných infekciách, ulcus cruris, pohlavných chorobách, najčastejších chorobách postihujúcich vlasy, alergických chorobách a ich kožných prejavoch, ekzémoch

o) hyper- a hypotyreóze, hyper- a hypokortizme, hyper- a hypofunkcii adeno- a neurohypofýzy, hyper- a hypoparatyreóze, základných endokrinných poruchách ženských a mužských pohlavných orgánov

p) vrodených a získaných metabolických poruchách, poruchách metabolizmu stopových prvkov a vitamínov, poruchách výživy

q) základných poruchách imunitného systému vrátane HIV infekcie/AIDS

- r) základných genetických syndrómoch
- s) základných gynekologicko-pôrodných ochoreniach a stavoch
- t) základných detských infekčných ochoreniach
- u) hlavných poruchách rastu a vývoja dieťaťa, poruchách puberty a adolescencie.
- v) základných pooperačných komplikáciách
- w) poškodeníach zdravia účinkom fyzikálnych faktorov hlavne o chorobe z ionizujúceho žiarenia a chorobe z vibrácií, o pneumokoniózach
- x) vzniku, priebehu, diagnostike a liečbe a následkoch nádorových ochorení
- y) úrazoch a zlomeninách
- z) terminálnych stavoch

5. Absolvent má vedomosti o:

- a) rizikových faktoroch výskytu ochorení vo vzťahu k hereditě, veku, rase, pohlaviu, socio-ekonomickému stavu, faktorom životného štýlu, profesionálnej expozícii, expozícii prostrediu, spôsobu výživy, prenatalnej expozícii, abnormálnym metabolickým stavom, fajčeniu, toxikomániám
- b) transplantácii orgánov a tkanív, dialyzačnom programe
- c) plánovanom rodičovstve a účelnej antikoncepcii
- d) význame racionálneho stravovania, pohybovej aktivity a regenerácie

6. Absolvent ovláda základy komplexnej farmakoterapie vrátane:

- a) farmakoterapie chorôb detí
- b) farmakoterapie v gravidite a u dojčiacich žien
- c) farmakoterapie chorôb v staršom veku
- d) poznania nežiaducich účinkov liekov a liekových interakcií
- e) transfúznej a infúznej liečby, injekčnej liečby
- f) zásad parenterálnej a enterálnej výživy

7. Absolvent ovláda základy starostlivosti o chronicky chorých, fyzicky a psychicky postihnutých ľudí na úrovni primárnej zdravotníckej starostlivosti a zásady fyziatrickej a rehabilitačnej liečby.

8. Absolvent ovláda zásady starostlivosti o starého človeka na úrovni primárnej zdravotníckej starostlivosti a mať tiež dobré vedomosti o procese starnutia, o zvláštnostiach vzniku, prejavoch a priebehu chorôb u ľudí v staršom veku, o prevencii predčasného starnutia a zásadách podpory zdravia v staršom veku.

B. Absolvent JLF UK v Martine ovláda tieto praktické výkony (okrem tých, ktoré už sú uvedené v predchádzajúcom texte):

1. venepunkciu
2. cievkovanie muža a ženy
3. zavádzanie sondy do žalúdka, výplach žalúdka

4. samostatné vykonanie záznamu EKG krivky a schopnosť prakticky túto krivku vyhodnotiť
5. samostatné zhodnotenie močového sedimentu
6. vyšetrenie pracovníkov na rizikových pracoviskách podľa platných predpisov
7. základné spôsoby aplikácie liekov
8. ošetrovanie rán mäkkých anatomických štruktúr lokomočného aparátu
9. zásady a praktické postupy správneho ošetrovania luxácií veľkých kĺbov a zlomených kostí vrátane znalostí zásad znehybnenia a sadrovacej techniky
10. zásady a praktické uskutočnenie asepsy, antisepsy a preväzovania rán, obväzovej techniky
11. prácu so základnými chirurgickými nástrojmi
12. vedenie spontánneho pôrodu v domácnosti a za mimoriadnych okolností
13. základné vyšetrenie dieťaťa
14. základné neurologické vyšetrenie
15. základné psychiatrické vyšetrenie

C. Absolvent JLF UK:

1. ovláda aktívne najmenej jeden svetový jazyk a pasívne ďalší svetový jazyk
2. je schopný pracovať v kolektíve zdravotníckych pracovníkov ako partner a základné schopnosti organizovať prácu kolektívu
3. ovláda základné používanie počítača vo svojej profesii.

D. Absolvent JLF UK je schopný tvorivo myslieť a riadiť sa zásadami medicíny založenej na dôkazoch, a to v oblasti základných teoretických, predklinických a klinických disciplín. Je schopný:

1. kriticky zhodnotiť úroveň dôkazu v predklinických a klinických štúdiách,
2. posúdiť etické aspekty vedeckej práce na zvieratách a na pacientoch
3. pripraviť základnú schému predklinickej a klinickej fázy testovania liečiv a zdravotníckych pomôcok
4. z dostupnej literatúry analyzovať a syntetizovať poznatky do formy kritického prehľadového článku
5. pripraviť podklady k originálnej vedeckej, resp. klinickej štúdii (definovanie hypotézy, cieľov, metód, štruktúry výsledkov a ich porovnania s inými autormi, sumarizácia záverov).